

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ॥

അഗസ്ത്യേന പുലസ്ത്യസ്യ ഗുണതപസോർവർണനം തതോ
വിശ്രവസ ഉത്പത്തേഃ കഥനം ച

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
രാഘവസ്യ മഹാത്മനഃ |
കുംഭയോനിർമഹാതേജാ
വാക്യമേതദുവാച ഹ || 7.2.1 ||

ശൃണു രാമ യഥാ വൃത്തം
തസ്യ തേജോബലം മഹത് |
ജഘാന ശത്രുൺ യേനാസൗ
ന ച വധ്യഃ സ ശത്രുഭിഃ || 7.2.2 ||

താവത് തേ രാവണസ്യേദം
കുലം ജൻമ ച രാഘവ |
വരപ്രദാനം ച തഥാ
തസ്മൈ ദത്തം ബ്രവീമി തേ || 7.2.3 ||

പുരാ കൃതയുഗേ രാമ
പ്രജാപതിസുതഃ പ്രഭുഃ |

പുലസ്ത്യോ നാമ ബ്രഹ്മർഷിഃ
സാക്ഷാദിവ പിതാമഹഃ || 7.2.4 ||

നാനുകീർത്യാ ഗുണാസ്തസ്യ
ധർമതഃ ശീലതസ്തഥാ |
പ്രജാപതേഃ പുത്ര ഇതി
വക്തും ശക്യം ഹി നാമതഃ || 7.2.5 ||

പ്രജാപതിസുതത്വേന
ദേവാനാം വൽലഭോ ഹി സഃ |
ഇഷ്ടഃ സർവസ്യ ലോകസ്യ
ഗുണൈഃ ശുഭൈർമഹാമതിഃ || 7.2.6 ||

സ തു ധർമപ്രസംഗേന
മേരോഃ പാർശ്വേ മഹാഗിരേഃ |
തുണബിന്ദ്രാശ്രമം ഗത്വാ -
പൃവസൻമുനിപുംഗവഃ || 7.2.7 ||

തപസ്തേപേ സ ധർമാത്മാ
സ്വാധ്യായനിയതേന്ദ്രിയഃ |
ഗത്വാഽശ്രമപദം തസ്യ
വിഹ്നം കുർവന്തി കന്ധകാഃ || 7.2.8 ||

ഋഷിപന്നഗകന്ധാശ്ച
രാജർഷിതനയാശ്ച യാഃ |
ക്രീഡന്ത്യാപ്സരസശ്ചൈവ
തം ദേശമുപപേദിരേ || 7.2.9 ||

സർവർതുഷ്ടപഭോഗ്യത്വാദ്
രമ്യത്വാത് കാന്നസ്യ ച |

നിത്യശസ്താസ്തു തം ദേശം
ഗത്വാ ക്രീഡന്തി കന്ധകാഃ || 7.2.10 ||

ദേശസ്യ രമണീയത്വാത്
പുലസ്ത്യോ യത്ര സ ദ്വിജഃ |
ഗായന്ത്യാ വാദയന്ത്യശ്ച
ലാസയന്ത്യസ്തമൈവ ച || 7.2.11 ||

മുനേസ്തപസ്വിനസ്തസ്യ
വിഘ്നം ചക്രൂരനിന്ദിതാഃ |
അഥ രുഷ്ടോ മഹാതേജാ
വ്യാജഹാര മഹാമുനിഃ || 7.2.12 ||

യാ മേ ദർശനമാഗച്ഛത്
സാ ഗർഭം ധാരയിഷ്യതി |
താസ്തു സർവാഃ പ്രതിശ്രുത്യ
തസ്യ വാക്യം മഹാത്മനഃ || 7.2.13 ||

ബ്രഹ്മശാപഭയാദ് ഭീതാ -
സ്തം ദേശം നോപചക്രമുഃ |
തൃണബിന്ദാസ്തു രാജർഷേ -
സ്തനയാ ന ശൃണോതി തത് || 7.2.14 ||

ഗത്വാഽശ്രമപദം തത്ര
വിചചാര സുനിർഭയാ |
ന ചാപശ്യച്ച സാ തത്ര
കാഞ്ചിദഭ്യാഗതാം സഖീം || 7.2.15 ||

തസ്മിൻ കാലേ മഹാതേജാഃ
പ്രാജാപത്യോ മഹാനൃഷിഃ |

സ്വാധ്യായമകരോത് തത്ര
തപസാ ഭാവിതഃ സ്വയം || 7.2.16 ||

സാ തു വേദശ്രുതിം ശ്രുത്വാ
ദൃഷ്ട്വാ വൈ തപസോ നിധിം |
അഭവത് പാണ്ഡുദേഹാ സാ
സുവൃഞ്ജിതശരീരജാ || 7.2.17 ||

ബഭൂവ ച സമുദ്വിഗ്നാ
ദൃഷ്ട്വാ തദ്ദോഷമാത്മനഃ |
ഇദം മേ കിംത്വിതി ജ്ഞാത്വാ
പിതൂർഗത്യാ്ശ്രമേ സ്ഥിതാ || 7.2.18 ||

താം തു ദൃഷ്ട്വാ തഥാഭൂതാം
തൃണബിന്ദുരഥാബ്രവീത് |
കിം ത്വമേതത്ത്വസദ്യശം
ധാരയസ്യാത്മനോ വപുഃ || 7.2.19 ||

സാ തു കൃത്വാഞ്ജലിം ദീനാ
കന്ധോവാച തപോധനം |
ന ജാനേ കാരണം താത
യേന മേ രൂപമീദൃശം || 7.2.20 ||

കിം തു പൂർവം ഗതാസ്ഥ്യേകാ
മഹർഷേർഭാവിതാത്മനഃ |
പുലസ്ത്യസ്യാശ്രമം ദിവ്യ -
മൻവേഷ്ടും സ്വസഖീജനം || 7.2.21 ||

ന ച പശ്യാമൃഹം തത്ര
കാഞ്ചിദഭ്യാഗതാം സഖീം |

രൂപസ്യ തു വിപർയാസം

ഭൃഷ്ടാ ത്രാസാദിഹാഗതാ || 7.2.22 ||

തൂണബിനുസ്തു രാജർഷി -

സ്തപസാ ദ്യോതിതപ്രഭഃ |

ധ്യാനം വിവേശ തച്ചാപി

അപശ്യദ്യുഷികർമജം || 7.2.23 ||

സ തു വിജ്ഞായ തം ശാപം

മഹർഷേർഭാവിതാത്മനഃ |

ഗൃഹീത്വാ തനയാം ഗത്വാ

പുലസ്ത്യമിദമബ്രവീത് || 7.2.24 ||

ഭഗവംസ്തനയാം മേ ത്വം

ഗുണൈഃ സ്വൈരേവ ഭൂഷിതാം |

ഭിക്ഷാം പ്രതിഗൃഹാണേമാം

മഹർഷേ സ്വയമുദ്യതാം || 7.2.25 ||

തപശ്ചരണയുക്തസ്യ

ശ്രാമ്യമാണേന്ദ്രിയസ്യ തേ |

ശുശ്രൂഷണപരാ നിത്യം

ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ || 7.2.26 ||

തം ബ്രുവാണം തു തദ് വാക്യം

രാജർഷിം ധാർമികം തദാ |

ജിഹ്വുകുരൂബ്രവീത് കന്യാം

ബാഘമിത്യേവ സ ദ്വിജഃ || 7.2.27 ||

ദത്ത്വാ തു തനയാം രാജാ

സ്വമാശ്രമപദം ഗതഃ |

സാപി തത്രാവസത് കന്ധാ
തോഷയന്തീ പതിം ഗുണൈഃ || 7.2.28 ||

തന്യാസ്തു ശീലവൃത്താഭ്യാം
തുതോഷ മുനിപുംഗവഃ |
പ്രീതഃ സ തു മഹാതേജാ
വാക്യമേതദുവാച ഹ || 7.2.29 ||

പരിതുഷ്ടോഽസ്മി സുശ്രോണി
ഗുണാനാം സമ്പദാ ഭൃശം |
തസ്മാദ് ദേവി ദദാമ്യദ്യ
പുത്രമാത്മസമം തവ || 7.2.30 ||

ഉഭയോർവംശകർത്താരം
പൗലസ്ത്യ ഇതി വിശ്രുതം |
യസ്മാത് തു വിശ്രുതോ വേദ -
സ്ത്യയേഹാധ്യയതോ മമ || 7.2.31 ||

തസ്മാത് സ വിശ്രവാ നാമ
ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ |
ഏവമുക്താ തു സാ ദേവീ
പ്രഹൃഷ്ടേനാന്തരാത്മനാ || 7.2.32 ||

അചിരേണൈവ കാലേനാ -
സൂത വിശ്രവസം സുതം |
ത്രിഷു ലോകേഷു വിഖ്യാതം
യശോധർമസമൻവിതം || 7.2.33 ||

ശ്രുതിമാൻ സമദർശീ ച
വ്രതാചാരതസ്തഥാ |

പിതേവ തപസാ യുക്തോ

ഹൃദവദ് വിശ്രവാ മുനിഃ || 7.2.34 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ഉത്തരകാണ്ഡേ ദ്വിതീയഃ സർഗഃ ||